

جسور للدراسات
JUSOOR for STUDIES

**Askeri müdahaleden bir yıl sonra
Rusya'nın Suriye'de siyaseti**

جسور للدراسات
JUSOOR for STUDIES

Jusoor Araştırma Merkezi Ortadoğu bölgesinde, ze-likle Suriye ile bağlantılı meselelerde, siyasi toplumsal ekonomi ve kanuni alanlarında çalışmalar bilgiler ve araştırmalar yayınlayan, devletin çeşitli uzmanlık alanlarından karar sahiplerine, yetkililere, kalkınma alanında çalışanlara bölge meseleleri ile ilgili dengeli kararlar almalarında onlara gerçekçi ve net verilere dayanan bilimsel raporlar sunan bağımsız uzman kurumdur.

yayın hakları Jusoor Araştırma Merkezine aittir © 2016

TURKEY - Gaziantep

info@jusoor.co
www.jusoor.co

Eylül ayının bitiminde Rusya'nın askeri müdahalesine bir yılı bitirmiş olmuştur ve bu müdahalede temel hedefi terörle savaşmaktı ama genel olarak bir yıl boyunca Moskova hedefine ulaşamadı ve sadece bir kez Daesh lideri olan **Ebu Muhammed El-Aldani**'yi öldürdüğünü söyledi ve ABD'nin bu duruma ilişkin Rusya'nın bunu yapması şaka gibi olduğunu, tepki gösterdi.

Rusya'nın askeri müdahalede stratejik kazanımı iki bölüme ayrılmıştır.

Washington ve Batı ile çekişme alanında

- 1- Washington'u görünümde Suriye ile ilgili durumları ikili görüşmelere girmesine zorlayıp ama gerçekte iki tarafın derin anlaşmazlık noktaları ile bağlantılıdır ve bu sorunlar füze kalkanı, Rusya sınırına yakın füze yerleştirmek, NATO'nun doğuya doğru genişlemesi ve Washington'un girişimleri, petrol ve gaz satışını Avrupa'ya engellemek.
- 2- 2014 şubat ayında Rusya'nın kırımı işgal ettikten sonra kırım Rusya'ya tabi olması için batıya baskı yapıp ve Rusya'ya düşman bir ülkeye dönüşmemesi için Ukrayna doğusunda Moskova rolü olmasıdır.
- 3- ABD'nin Avrupalı müttefiklerle, Moskova'ya cezalar verme durumunda ve bu cezaların faydaları için derinleşen bölünmeler olmuştur, bundan şikayetçi olan sesler gelmiştir, öncelikle tavır gösteren Almanya'dır çünkü kendisi ekonomi, siyasi, güvenlik ve diğer farklı alanlarda olumu işbirliği yapmak istemiştir. Bu Moskova'nın stratejik silah sisteminin kullanımına başvurmasına yol açmıştır ve bu kullanımı büyüterek batıda artan bir endişe olmuştur .bu çekişmelerin sonucu büyük krizlere yol açabilir.

Suriye durumu alanında

- 1- Suriye olaylarında Esad rejimi baş sorumlu olarak gösterilmelidir ancak rejim Rusya tarafından bölgesel ve uluslararası siyasi amaçları için kullanılmaktadır, rejimin askeri hareketleri ve siyasi tutumları göstermek için Rusya'nın onayı ve rızası gerektir ve buna Esad rejimiyle davranışları bazı yansımalar olabilir, 2015/ekim ayında Moskova'ya çağırılan Esad ve 2016 haziran ayında rejim yetkililerini Rusya savunma bakanı toplantısıyla olduğu gibi cumhurbaşkanına yakışacak bir şekilde ağırlanmıştır
- 2- 2012/haziran ayında Cenevre referanslılarını kökten değişmesi için çalışma

yapmak ve bunu Viyana ve Münih görüşmelerinde ele alıp ve sonra ABD-Rusya anlayışlara toplantılarında yapılmıştır ve güvenlik konseyi tarafından verilen kararlara göre Suriye’de siyasi çözüm için yeni görüşler olmuştur, müzakere heyetinin içinde Moskova, İstanbul ve Kahire platformlarında birleştirip müzakere ekibinin bir parçası olabilir, ve muhalefeti baskı altında bırakarak tam temsil edilmemesiyle birlikte Suriye ulusal koalisyonunu da müzakerelerde uzak tutabilir.

3- Terör bahanesi ile askeri alını genişletmek amacıyla bölgesel ve siyasi olarak Suriye güçlerine baskı yapıp planı gerçekleştirmek için bir yandan kendisini haklı gösterip Suriye’ye müdahale etmesine neden olmuştur diğer yandan bunu Irak ve Yemen için sallamıştır .

Amerika Rusya arasında bir anlaşma görünmekte midir ?

Obama’nın başkanlık döneminin sonuna yaklaştığı zaman, ve Amerika’nın Rusya’yla bir anlaşmaya varmadan, Rusya’nın davranışı Suriye’de ve Ortadoğu’da öfkesini göstermiş olarak, bölgede gerginliğin seviyelerini artmasına neden olmuştur, ama dikkat çekici olan Putin yönetimi Suriye’de başta askeri gücü olarak ahlaki, siyasi ve kanuni yükümlülüklerini kullanarak Amerika yönetimine baskı yapmaktadır ve ikinci bir anlaşma yapmasına yol açmıştır.

Rusya’nın Türkiye, Suudi Arabistan, İran ve İsrail ile ilişkileri Obama yönetimine baskı yapmak için kurulduğunu belirtiriz, bu ilişkiler Rusya için stratejik bir seçenek değildi, eğer Washington’la anlaşmanın ana hedefi stratejik olmadığı takdirde ve bedeli büyük kurbanlar gerektiriyorsa bu anlaşma abes oluşunu söyleyebiliriz.

2015 eylül ayın sonunda Rusya’nın, Suriye’ye askeri müdahale sonucunda Amerika’nın, Rusya karşısında siyasi davranışları değişerek, ve bu davranışlar ABD’nin stratejik çıkarları pahasına bedel ödememesiyle ve bunu Suriye ve Ukrayna’da olduğu gibi bu bedelleri halkın hesabından çıkartmış ve ilişkileri bozulmadan Washington’un müttefiklerinden gelecekte ekonomik faaliyetler verebilir .

Anlaşma hakkında konuşurken, Suriyeliler rejimin siyasi gelecekte olabilecek yansımalarını gözetlenmesi gerekir ve gelecek dönemde kişileri seçerek Moskova ve Washington’un rolü olacaktır.

10/9/2016 tarihinde Rusya bu anlaşmayı Amerika’nın hesabından göstermiş olduğu takdirde, Suriye ve özellikle Halep için geçici olmuştur ve her iki tarafta anlaşmanın maddeleri ve ayrıntılarını paylaşmasını reddettiler ve sonra Rusya paylaşmak istemişlerdi ama

Amerika paylaşılmasına rağbet etmemiştir. Bu anlaşmanın paylaşılması müzakerelerin niteliğini belirsiz bırakmıştır, anlaşmanın bildirilmemiş kısımları, ayrıntıları, Suriye halkı ve bölge ülkelerine etkileri için bir çok soruları sorulmuştur, özellikle Türkiye ve Suudi Arabistan her iki devlet güvenlik sorunlarıyla karşı karşıya kalarak Amerika'nın Ortadoğu'da değişen siyasetinde endişe duymaktalar ve bu anlaşmanın belirsizliği, geçici olarak mı yoksa Uzun vadeli bir strateji boyutları ile anlaşma olacağını bilinmiyor.

Suriye hakkında ve özellikle Halep için Rusya Amerika anlaşmasında Washington, gizli tutulan anlaşmada müzakerelerde müttefiklerini uzak tutmuştur, ve nükleer programı üzerinde Washington İran anlaşması arasında bir karşılaştırma yaparak gizli anlaşmalar olmuştur ama anlaşmanın tehlikeli olduğundan dolayı tamamlanmamış olduğunu söyleyebiliriz, bu anlaşma bildirilmemiş olması Suriyelilere, bölge ülkelerde etkileri olacaktır, ve Amerika'nın Ortadoğu'da değişen siyasetinde endişe duyan Türkiye ve Suudi Arabistan'ın güvenlik sorunlarıyla karşı karşıya gelmesine neden olmuştur ve bu gizli anlaşma da kendilerine ve Ortadoğu ülkelerine 'de etkileri olacaktır.

Moskova'nın askeri üsleri Suriye'de sabit bırakması daha fazla varlık sağlayacağını garanti edebilir ve batı (sahil) ve orta Suriye bölgelerinde nüfuz ettikten sonra bu bölgeleri Esad rejimine tahsis edip Rus filosu ile birlikte akidenizde büyük varlık gösterecektir. Bu anlaşma şimdi Suriye'de nüfuz paylaşımıyla gerçekleşmiştir ve Rusya bundan faydalanıp bölge ülkelerine Türkiye, İran ve İsrail ile etki yaratıp Washington'a baskı ederek müzakere şartlarını kolaylaşmasına yardımcı olabilirler ve gelecek Suriye'nin siyasi rejimi ile ilgili vizyonunu çizebilmesi için yerde etkili güçleri arasındaki güç paylaşımı prensip olarak göz önüne almalıdır ve bunu elde temek için bölgesel ya da uluslararası destek gerekir, böylece bölgede hakimiyet sağlayacaktır, aynı Irak'ta mevcut olan rejim gibi(kararsız parlamenter rejimi) dış güçlerin müdahalesine neden olmuştur ve bölgede önemli rol almışlardır ve bölgede sorunlar körüklemiştir, veya bu sorunları nüfuz eden güçler arasında arat arta çözülebilir.

Senaryolar ve beklenmedik tutumlar

10/09/2016/ tarihinde Rus-Amerikan açıklamaları dört olası senaryoları dahil edilebilir.

1- Amerika Rusya anlaşma senaryosu (ikili anlaşma)

İki tarafın Suriye durumu için bir anlaşmaya ulaşması mümkün olabilir, Avrupa'daki ve NATO ve diğer sorunları ve anlayışlarını kapsayacak bir şekilde testten geçebilir, bu anlaşmanın zorlukları ABD'nin yeni yönetimin gelişiyile güvence vermelidir, özellikle cumhuriyetçi Donald Trump'ın başarısı olabilir, yanı sıra hayati çıkarları-

na dokundu takdirde bölge ülkelerinin karşı direnç olasılığı mümkün olabilir.

2- Bölgesel anlaşmalar senaryosu

Bu senaryo Washington anlaşmasında bir alternatif olabilir ve Rusya şimdiki anlaşmanın başarısızlıkla sonuçlandığı takdirde veya Amerika'nın stratejik tutumu değiştiğinde, umutsuzluk duyduğu nedeniyle ve İkinci yıl için Suriye'ye askeri müdahalenin etkileri korkusundan dolayı bölgede ilerleyen çekişmeleri ve yeni fake törlerin girişiyle Rus güçlerin uğradıkları kayıplar sonucunda bu senaryoyu izleyebilir.

Bu durumda bölgesel güçlerin başta Türkiye olmak üzere ekonomik ve jeopolitik kazançlar elde edebilir ve bunu sağlamak için Washington ve Batılı müttefikleriyle olan ilişkilerine zarar vermeden ve Moskova'yla ilişkileri iyi olması gerekir.

Suriye'de, Türk askeri müdahalesinde ve Rus-Türk tarafları arasında karşılıklı ziyaretleri konu alan siyasi ve askeri durumlar, bölgesel anlayış özellikleri ABD-Rus anlayışından bir alternatiftir veya onu tamamlayacak olmasıdır.

3- Ateşkesin çöküşü ve aşırı şiddeti kullana senaryosu

Rus güçleri ateşkesten önce olduğu gibi, Washington ve bölgesel taraflarla anlaşmazlık durumun devam etmesi veya eksik anlayışa ulaşma nedeniyle, savaşta mağdurların durumunu, sivillere ve nüfuslu alanlar uğradığı felakete bakılmaksızın Suriye de hesap tasfiyeleri devam etmesi ve rekabet eden devletlerin siyasi bir çözüm olmadan Suriye halkının devam eden acısını sürdürmektedir

4- Beklenmedik unsurlar senaryosu

merkezi tarafların beklenmedik gelişmeler olasılığa dayanabilir , Suriye krizinin Stratejik konumunda önemli değişikliklere yol açabilir.

Türkiye'de yaşanan 15 temmuz darbe girişiminde olduğu gibi, PKK nüfuz dosyayısıyla ilgili gelişmeleri ve ayrıntıları sonucunda Türkiye güneyindeki ayrı bir yapı oluşturması riskli olduğundan dolayı Suriye durumu ile ilgili bakış açısı değişmesine yol açmıştır.

Özet

Moskova'nın olumu stratejik durumda oluşunu ima edilse de zor bir durumla karşı karşıya gelmiştir ve ona endişe verici olarak Suriye müdahalesinde hedefi başarısızlıkla sonuçlanmış ve zaman faktörün baskılı unsurların olduğundan dolayı ve ABD'nin yeni yönetim şeklinde, belirsizliği, yapısı olarak ve Rusya'nın elde ettiği yan kazançların etkisi uluslararası sistemde yararsız olmuştur.

Ortadoğu'da ve dünyada Amerika politikasının karşısında birikmiş zor sorunlarla baş gelmesi, zayıflık ve inisiyatif eksikliğinden dolayı ABD'nin yeni yönetimi Obama'ya benzer olması beklenmemektedir.

جسور للدراسات
JUSOOR for STUDIES

Kavalik Mah. Fevzi Çakmak CD.
Sevil Apt. N11 D8, 27060
Gaziantep - Turkey
+90 537 558 5821

info@jusoor.co

www.jusoor.co

@jusoorstudies